

Omstændighed, at han enten selv har været med i Bevægelsen eller dog haft Lejlighed til at se bag Kulisserne, giver hans Bog en særlig Interesse. Noget videnskabeligt Værk er Bogen ikke, men den giver nyttige Oplysninger om vigtige Nutidsbegivenheder, og afgiver en behagelig, let Lektüre.

Staatswissenschaftliche Studien. Herausgegeben von Dr. Ludw. Elster, Prof. Bd. I. H. 1—4. Jena, Verlag von Gustav Fischer. 1887.

Under Fællestitlen »Staatswissenschaftliche Studien« agter ovennævnte Udgiver og Forlægger at offentliggøre allehaande statsvidenskabelige Monografier, men især dog saadanne, som er udgaaede fra de tyske Universiteters statsvidenskabelige »Seminarier«. Et passende Antal af Hæfter samles til et Bind, men hvert Hæfte er dog et Hele for sig og sælges særskilt. Hidtil er udkommet 4 Hæfter.

I det første, af Dr. Conrad Schmidt, med Titel »Der natürliche Arbeitslohn«, undersøger Forf., hvad de klassiske Nationaløkonomer, hvad v. Thünen og hvad de tyske Socialister forstaar ved naturlig Arbejds løn, og giver desuden selv sit Bidrag til Spørgsmaalet om Muligheden af en gennemgribende Forhøjelse af Arbejds lønnen uden nogen Forandring af vor socialøkonomiske Ordnings Grundprinciper.

Det andet Hæfte, ligesom det første en Doktordissertation, er leveret af Johannes Hansen og har til Titel »Untersuchungen über den Preis des Getreides, mit besonderer Rücksicht auf den Nährstoffgehalt desselben.« Det er ikke de enkelte Kornsorters Prissvingninger, hver Kornsort betragtet for sig, Forf. undersøger; han undersøger Prissvingningerne for de forskellige Kornsorter, sete i Forhold til hverandre, Hvedens, Byggens, Havrens Prisbevægelser i Forhold til Rugens, og særligt med Hensyn til de forskellige Kornsorters Næringsværdi. Han paaviser

Bevægelserne statistisk, søger at udfinde Bevægelsernes Aarsager og at drage Slutninger heraf for den landøkonomiske Praxis.

Det tredje Hæfte er af Dr. Franz Kral og har til Titel »Geldwert und Preisbewegung im Deutschen Reiche 1871—84«. Dr. F. X. von Neumann-Spallart har dertil føjet en Indledning »über die Methode der statistischen Erhebung von Geldmenge und Geldbedarf.« Dr. Kral kommer til følgende Hovedresultater: 1. Pengebehovet i det tyske Rige — saaledes som Forf. mener at kunne bestemme det efter en Betragtning af Befolkningens, især Bybefolkningens Væxt, Kapitaldannelsen og Nationalindkomsten, Samfærdslen etc. — er i hele Tidsrummet siden Guldfoðens Indførelse blevet tilfredsstillet af den forhaandenværende Guldsmængde, da baade Kreditmidlerne besørger en stedse større Del af Omsætningen, og da tillige Pengemængdens Cirkulationshurtighed er stegen, samtidigt med, at selve Pengemængden er bleve betydeligt større. 2. Symptomer paa nogen Pengemangel har man heller ikke hidtil set noget til: a. Lønningerne er hidtil faktisk ikke sunkne, hvad særligt den sachsiske Indkomststatistik udviser; b. Varepriserne er ganske vist faldne, men Aarsagen ligger hos Varerne selv; c. Diskontoen udviser afgjort Tendens til at falde, hvad ikke tyder paa Pengemangel.

I det fjerde Hæfte, »Die Haushaltungen der arbeitenden Klassen«, gør Forfatteren, Ignaz Gruber, Rede for Bestræbelserne for at faa Arbejdernes Husholdningsregnskaber oplyste, for de herhenhørende Undersøgelser Methode og hidtidige Resultater. Denne med mange Tabeller udstyrede Bog rækker over 178 Sider; de tre andre Afhandlingers Omfang er, hver for sig, 80 à 100 Sider.

Alle Afhandlingerne er strængt videnskabelige.